

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції,
присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного
університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України**

**«ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
У ВМ(Ф)НЗ III-IV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ»**

**26-27 КВІТНЯ 2012 РОКУ
М. ТЕРНОПІЛЬ**

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2012

УДК 614.253.52 (07.07)

Відповідальний за випуск: проф. Мисула І. Р.

Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ III-IV рівнів акредитації : матеріали Всеукр. наук. навч.-метод. конф. присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету (Тернопіль, 26–27 трав. 2012 р.). – Тернопіль : ТДМУ, 2012. – 600 с.

4. Медведенко Н.В. Модульно-рейтинговая технология оценки достижений студентов вуза // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2008. – №1
5. Научно-методические основы рейтинговых технологий в вузе: учеб. пособие: [для высш. руководства, преподавателей, сотрудников и аспирантов вузов]. А. В. Феоктистов; Федер. агентство по образованию, Сиб. гос. индустр. ун-т. – Новокузнецк: СибГИУ. – 2005. – 104 с

**ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ СТОМАТОЛОГІЇ ДИТЯЧОГО ВІКУ ОНМЕДУ
ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРОПЕДЕВТИКИ ДИТЯЧОЇ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ
СТУДЕНТАМ 2 КУРСУ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ**

*Ю. М. Коваль, М. Ф. Коновалов, Л. Б. Цевух
Одеський національний медичний університет*

**EXPERIENCE OF CREDIT-MODULAR SYSTEM INTRODUCTION INTO EDUCATIONAL
PROCESS AT THE ONMEDU CHILDREN'S DENTISTRY DEPARTMENT, ACCORDING TO
THE TEACHING CHILDREN'S PROPAEDEUTICS PREVENTIVE DENTISTRY TO THE 2ND
YEAR STUDENTS OF STOMATOLOGICAL FACULTY**

*Yu. M. Koval, M. F. Konovalov, L. B. Tsevh
Odessa National Medical University*

Досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу при викладанні курсу пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології показав, що студенти систематично і глибоко опанували знання, вміння і практичні навички, відповідально, сумлінно та творчо ставилися до виконання навчальних завдань та успішно проходили контрольні випробування.

Experience of credit-modular system introduction into educational process according to the teaching childrens' propaedeutics preventive dentistry showed, that students systematically and deeply mastered knowledge, abilities and practical skills, responsibly, carefully and creatively related to learning tasks fulfillment and passed control examination successfully.

Вступ. Одним з найважливіших стратегічних завдань на сучасному етапі модернізації вищої освіти України є забезпечення якості підготовки фахівців на рівні міжнародних вимог[1,3]. Впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в ОДМУ розпочалося 1 вересня 2005 року згідно наказу ректора від 07.07.2005 р. №212 – 0 для спеціальностей напрямку підготовки «Медицина»[1]. Впровадження КМСОНП на стоматологічному факультеті ОНМедУ, розпочалося 1 вересня 2010 року для спеціальності напрямку підготовки 7.110106 «Стоматологія». Тому, кафедра стоматології дитячого віку ОНМедУ розпочала викладання студентам 2 курсу стоматологічного факультету пропедевтику дитячої терапевтичної стоматології у 2010-2011 навчальному році.

Основна частина. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології – це навчальна дисципліна, що надає змогу студентам оволодіти певними навичками лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах на різних етапах їх розвитку на фантомах. Набуті таким чином знання та вміння вони в подальшому використовують у процесі роботи безпосередньо з пацієнтами. На фантомних моделях та видалених зубах студенти знайомляться з основними періодами розвитку, формування та резорбції коренів тимчасових зубів, періодами формування постійних зубів у дітей, а також оволодівають основними маніпуляціями з препарування та пломбування каріозних порожнин зубів, проводять ендодонтичні втручання в зубах, що знаходяться на різних стадіях розвитку. Своєрідність викладання пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології полягає в тому, що саме з цього предмета розпочинається вивчення дитячої терапевтичної стоматології, при цьому пропедевтика є не тільки вступом до клінічної стоматології, а й зв'язуючою ланкою викладання теоретичних і клінічних дисциплін[2]. Викладання дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» спрямовано на:

– оволодіння основними стоматологічними маніпуляціями, з необхідними при лікуванні карієсу та його ускладнень в тимчасових та постійних зубах із несформованими коренями/коренем на фантомах;

– формування відповідальності студента як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Згідно з навчальним планом (2009 р.) підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах IV рівня акредитації України, на викладання дисципліни «Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології» відводиться 105 годин (із них 60 – аудиторна і 45 – самостійна поза аудиторна робота студентів). Вивчення навчальної дисципліни здійснюється на 2 – му році навчання. Видами навчальної діяльності студентів, відповідно до навчального плану, були лекції, практичні заняття та самостійна робота студентів (СРС) Тематичні плани лекцій, практичних занять, СРС забезпечували реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу змістовних модулів. Теми лекційного курсу (10 годин) проводились за стрічковим принципом. Заняття проводились в навчальних кімнатах, фантомному залі та клінічних кабінетах кафедри. Практичні заняття проводились за класичною методикою проведення практичних занять [1,2]. СРС виконувалась у вільний від занять час в домашніх умовах, читальному залі бібліотеки університету, у навчально-методичному кабінеті кафедри (у години, віддані для консультацій під контролем чергового викладача). Деякими навчально-методичними посібниками, рекомендаціями, вказівками студентів під час СРС забезпечувала кафедра з фондів свого навчально-методичного кабінету. Інші матеріали студенти мали знайти самостійно.

Контрольні заходи включали поточний і підсумковий модульний контроль. Форми контролю і система оцінювання здійснювалась відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженої МОЗ України (2005) [4]. Оцінка за модуль визначалась як сума оцінок поточної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни. Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні всіх тем модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 80 балів (40%).

Висновки. Отриманий досвід кафедри стоматології дитячого віку ОНМедУ у впровадженні КМСОНП на стоматологічному факультеті при вивченні пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології дозволяє зробити висновки, що студент у умовах КМСОНП:

1) систематично й глибоко оволодіває знаннями, вміннями, практичними навичками, професійною майстерністю відповідно критеріїв ОПП і ОКХ та підвищує загальний культурний рівень;

2) відповідально, сумлінно та творчо ставиться до виконання навчальних завдань;

3) успішно проходить контрольні випробування у визначені терміни.

Таким чином, впровадження КМСОНП охоплює комплекс заходів, спрямованих на підвищення якості знань студентів ОНМедУ та привчає студентів до активної роботи кожного дня та систематизації знань і ефективного засвоєння їх впродовж навчального року.

Література

1. Положення про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Одеському державному медичному університеті/ В.Н. Кресюн, Ю.І. Бажора, С.Ф. Гончарук, Г.В. Чернявська, Т.Ю. Кравченко, С.Г. Катюжінська, Н.В. Абрамова, – Одеса: Од. держ. мед. ун-т, 2008. – 33 с.
2. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології. Програма навчальної дисципліни для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації/Л.О. Хоменко, О.В. Савчук, О.І. Остапко, І.М. Голубєва, – Київ: МОЗ України. 2010. – 28 с.
3. Медична освіта в Україні, – Київ. 2005. – 383 с.
4. Інструкція про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу. – К.: НМУ. 2005.